

Nyhedsbrev

04
23

» Mindre takststigning på vand og spildevand i 2024	2
» Ændrede åbningstider for kundecenteret i Næstved	3
» Vi holder julelukket	3
» Miljøministeren på besøg hos Envafors.....	4
» Fremtidens fjernvarme bliver grønnere i Korsør	5
» Kulturnat i Næstved og Sct. Michaels Nat i Slagelse	6
» Klimaregnskab skal sænke CO ₂ -udledningen på renseanlæg.....	7
» Envafors på skoleskemaet.....	9
» DNA fra smådyr sladrer om vandkvaliteten	10
» Institut for Agroøkologi, Flakkebjerg vinder Sydbank og Envafors' Klima- og Miljøpris 2023	12

Mindre takststigning på vand og spildevand i 2024

Stigende omkostninger til bl.a. energi og kemikalier hæver indtægtsrammerne for vand og spildevandsselskaber i begge forsyningskommuner.

Fra den 1. januar 2024 stiger priserne for vand- og spildevandskunder hos Envafor i både Næstved og Slagelse Kommuner. Takstændringerne skyldes inflation og stigende udgifter til blandt andet den energi og de kemikalier, vandværkerne og renseanlæggene kører på, fortæller Susanne Lüthgens, der er seniorcontroller i økonomiafdelingen i Envafor.

For kunder i **Næstved Kommune** med et årligt forbrug på 100 m³ vil prisstigningerne medføre en samlet ekstraudgift på 965 kr., heraf en årlig merudgift på 559 kr. for spildevandshåndtering og 406 kr. for drikkevand.

Tilsvarende beregninger for kunder i **Slagelse Kommune** løber op i en årlig merudgift på 515 kr., hvoraf 390 kr. går til spildevandshåndtering og 125 kr. ekstra for drikkevand.

Til sammenligning kan det oplyses, at en gennemsnitsdansker bruger et sted mellem 40-50 m³ om året.

Trods en prisstigning i begge kommuner kan takstændringerne ikke umiddelbart sammenlignes, understreger Susanne Lüthgens:

"Selskaberne i de to kommuner har selvstændig økonomi. Anlæg, ledningsnet, pumpestationer, udgifter til rensningsanlæg, vandværker m.m. er vidt forskellige, hvilket har betydning for de tillæg, vi er berettiget til i de to kommuner.

For eksempel har vi i Slagelse Kommune store udgifter knyttet til BNBO-kompensation og rensning for PFAS, mens vi i Næstved har mere energitunge anlæg, hvilket blandt andet er årsagen til, at priserne i de to kommuner er forskellige."

Mindre forbrug øger stykprisen

Trods inflationen og stigende energipriser har der dog også været positive elementer at bemærke, når de nye takster for 2024 skulle beregnes, fortæller Susanne Lüthgens. Begge spildevandsselskaber er i år blevet benchmarket med branchen og fremstår effektive, så der er for 2024 ikke er stillet effektiviseringskrav udover det generelle krav på 2 %, der stilles til alle selskaber. Dertil er den tilførte spildevandsmængde faldet en smule i begge kommuner.

Vand- og spildevandsselskaberne har mange faste omkostninger og skal hvert år gennemføre investeringer for blandt andet at klimasikre og sikre den fremtidige forsyningssikkerhed. Et lavere forbrug hos den enkelte kunde har begrænset økonomisk betydning. Når forbruget falder, stiger stykprisen tilsvarende, da det faldende forbrug ikke får den betydning for de udgifter, der er forbundet med blandt andet drift og anlæg.

Takstændringer for vandforsyningen blev godkendt i bestyrelserne i både Næstved og Slagelse i november 2023. Taksterne skal efterfølgende endeligt godkendes af byrådene i ejerkommunerne. De nye takster gældende for 2024 findes under "Priser" på vores hjemmesider.

Næstved

Ændrede åbningstider for kunde- centeret i Næstved

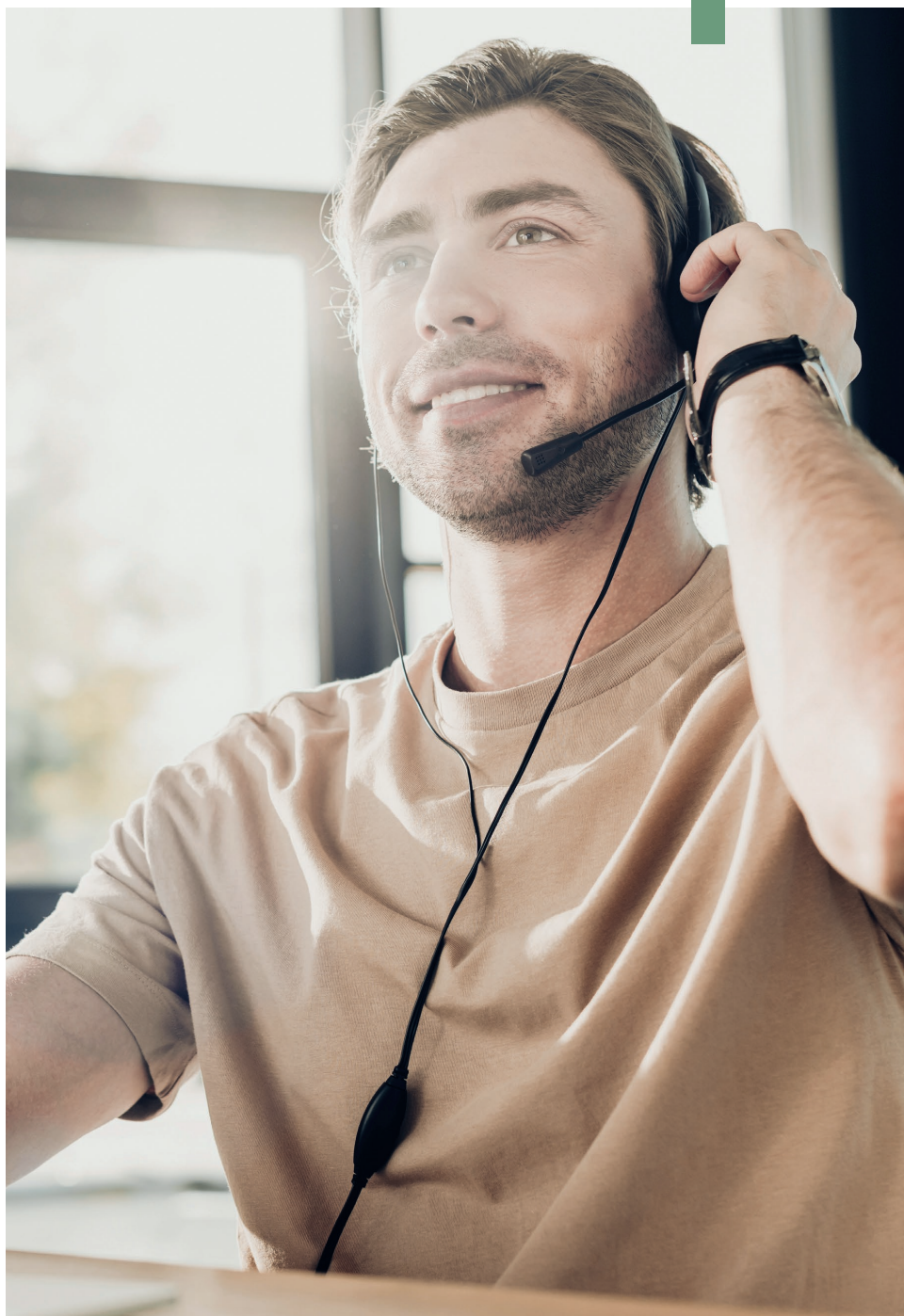
**Åbningstiderne for kunde-
henvendelser hos Envafors på
Ærøvej 2 i Næstved ændres fra
1. december 2023. Fremover vil
der ikke være faste dage med fy-
sisk betjening i kundecenteret.**

Ønsker I fremover fysisk betjening i
enten Næstved eller Slagelse, vil vi
bede jer om at booke en tid pr. mail
eller telefon.

Kundecenteret har åbent for
telefoniske henvendelser på
tlf. 58 36 25 00:

Mandag-torsdag	08.00-17.00
Fredag	08.00-13.00

Ligeledes kan vi kontaktes pr. mail
på kundecenter@envafors.dk.

Vi holder julelukket

Vi holder julelukket fra den 24. december
og er tilbage igen tirsdag den 2. januar 2024.

**Vagttelefon ved akutte drifts-
forstyrrelser: tlf. 58 36 25 00.**

Vi ønsker dig en glædelig jul og et godt nytår.

Miljøministeren på besøg hos Envafors

Miljøminister Magnus Heunicke besøgte i oktober Envafors på centralrenseanlægget i Næstved. Formålet med besøget var at blive klogere på nogle af de krav, udfordringer og forhold, spildevandsselskaberne bliver politisk pålagt.

Vand er et af tidens varmeste emner, når der tales klima og miljø. Et kommende byspildevandsdirektiv og øget politisk fokus på bl.a. udledningstilladelser og håndteringen af miljøfremmede stoffer i spildevandet vil de kommende år skærpe kravene markant for, hvordan vi renser og kvalitetssikrer spildevand bedst muligt for fremtiden.

Som et bidrag til debatten og for at give politikkerne en bedre indsigt i den branche, de lovgiver omkring, inviterede Envafors miljøministeren Magnus Heunicke på besøg på centralrenseanlægget i Næstved, hvor en stor del af kommunens spildevand bliver renset, før vandet igen ledes tilbage ud i naturen.

Her blev miljøministeren vist rundt på renseanlægget, hvor han fik syn for hele renseprocessen fra indløb til udløb, alt imens ministeren begejstret spurgte ind til de konkrete udfordringer og indsatser inden for spildevandshåndtering.

Under besøget blev der også snakket nanobobler, udledningstilladelser, det fjerde rensningstrin samt tilsyn og effektiviseringskrav for spildevandsselskaber, før studieturen i det sydsjællandske var ovre, og ministerbilen vendte næsen retur mod Christiansborg.

Fra venstre: Steen Lindhardt (direktør for Envafors i Næstved), Anders Gjesing (bestyrelsesformand i Envafors), Magnus Heunicke (miljøminister) og Carsten Rasmussen (borgmester i Næstved Kommune).

Fremtidens fjernvarme bliver grønnere i Korsør

Borgmester i Slagelse Kommune Knud Vincents førte "skovlen", da første spadestik skulle tages.

Opførelsen af den nye 10MW-varmepumpe i Halsskov ved Korsør er i fuld gang. Varmepumpen, der forventes fuld operationel fra marts 2025, er et vigtigt værktøj i retningen mod at nå kommunens målsætninger for CO₂-reduktion.

4.500. Så mange korsørianere vil den nyopførte varmepumpe kunne forsyne med grøn fjernvarme, når anlægget er færdigopført og fuldt operationelt til foråret 2025.

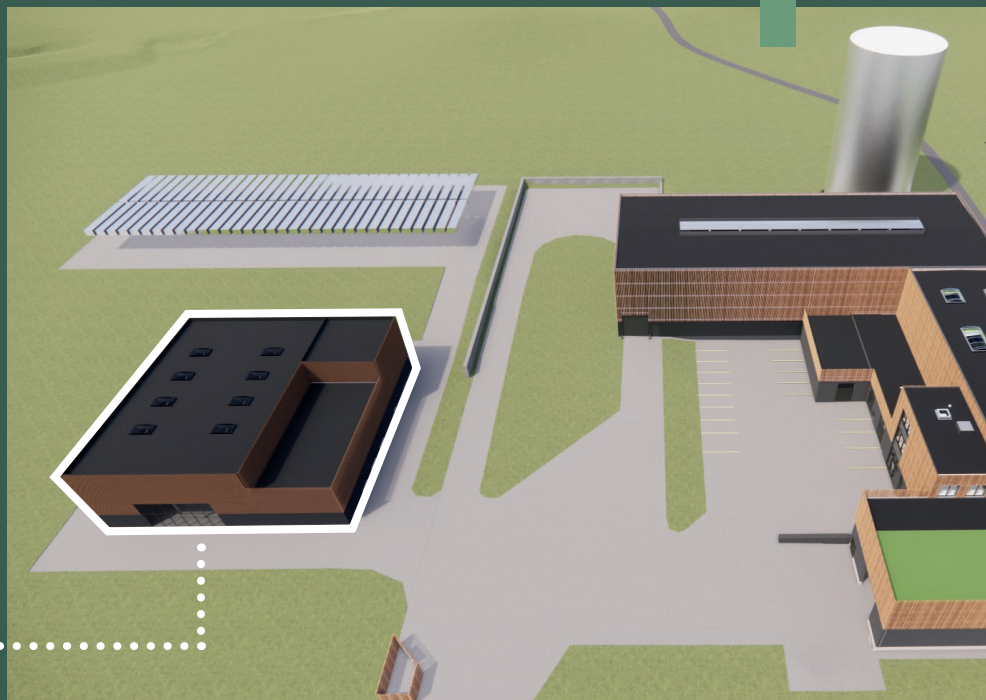
Anlægget har været længe undervejs, men spørger man borgmesteren i Slagelse Kommune Knud Vincents, er det en investering, der er rigtig godt givet ud.

I sin tale til første-spadestiksarrangementet for varmepumpen d. 24. oktober 2023 gav borgmesteren udtryk for, at opførelsen af den nye varmepumpe er et vigtigt skridt i retningen mod at nå regeringens 2030-mål om en 70% reduktion i CO₂-udledningen. Et mål som varmepumpen bidrager stort til, da den gør det lettere at udnytte energi og varme fra vedvarende energikilder på bekostning af varme produceret på biomasse, fossile brændsler og affald.

Varmepumpen forventes at producere den første fjernvarme allerede til november 2024.

Du kan læse meget mere om varmepumpen og Envafors' planer for fjernvarmen i Slagelse Kommune i vores seneste nyhedsbrev og på [vores hjemmeside](#).

Varmepumpen bygges ved det eksisterende varmekværk i Halsskov med udsigt til Storebælt. Den nye varmepumpe opføres i den skitse-rede bygning til venstre i billedet, hvor bygningen til højre huserer varmekværkets halmkedel. Ovenover bygningen til varmepumpen ses varmekværkets solfangeranlæg.

Kulturnat i Næstved og Sct. Michaels Nat i Slagelse

Hvem er Envafors, hvornår får jeg mulighed for at få indlagt fjernvarme og hvordan skal jeg læse og forstå min vandregning? Sådan lød nogle af de mange gode spørgsmål fra besøgende borgere, da vi i efteråret 2023 deltog til Kulturnat i Næstved og Sct. Michaels Nat i Slagelse.

To hyggelige aftener der foruden mange gode spørgsmål og snakke om forsyningen i begge kommuner også bød på quiz, VR-oplevelser og muffins i lange baner. Tak for to forrygende aftener – vi glæder os til at møde jer igen til næste år.

Klimaregnskab skal sænke CO₂-udledningen på renseanlæg

Det nye værktøj skal være med til at vælge de grønne løsninger, når nye anlæg og renseprocesser skal udvælgles i fremtiden.

Når spildevandsafdelingen i Næstved inden længe vil blive pålagt at indføre et fjerde rensningstrin, som følge af det kommende byspildevandsdirektiv fra EU, kan selskabets nye klimaregnskab få stor betydning for, hvilken løsning man vælger. Sådan fortæller Martin Pedersen, der er driftsleder i Envafors' spildevandsafdeling i Næstved.

Klimaregnskabet, som er udarbejdet i samarbejde med Krüger, forventes at blive fuldt implementeret i starten af 2024, hvorefter værktøjet vil blive brugt til at evaluere nuværende anlæg og potentielle kommende investeringer med henblik på at reducere CO₂-udledningen.

Ved første øjekast ligner klimaregnskabet ethvert andet regnskab lavet i et Excel-ark, men når man dykker ned i de mange tal, vil man hurtigt opdage, at regnskabet ikke går på kroner og ører, men i stedet på mængder, grænseværdier og beregninger af klimaaftrykket.

Klimaet skal med i overvejelserne

Når vi investerer i et nyt anlæg eller en rensningsteknologi, vælges løsningen ud fra mange forskellige parametre. Herunder pris, behov, effektivitet, forventninger til fremtidig lovgivning og udvikling i spildevandssektoren – samt ikke mindst løsningens betydning for miljøet. Her er det forholdsvis nyt, at man vægter klimaaftrykket så højt, da det hidtil har været svært at regne på, fortæller Martin Pedersen:

Envafors investerer i fremtidens generationer og deres vandressourcer, når vi implementerer klimaregnskab for vores spildevandsafdeling.

"Det, som gør klimaregnskabet til et spændende værktøj, er, at man regner på både den direkte og indirekte CO₂-udledning. Den direkte udledning regnes sammen med den indirekte udledning (f.eks. energi til anlæggene), heriblandt andre drivhusgasser, der udledes fra anlæggene. Alt i alt gør klimaregnskabet os klogere på den samlede udledning, hvilket gør det nemmere at sammenligne forskellige løsningsmodeller."

Målet er, fortæller han, at klima skal regnes ind i valget af løsninger på samme måde som bl.a. økonomi og miljø gør i dag. Han understreger, at klima og miljø ikke altid går hånd i hånd, og det fremtidige valg derfor fortsat vil bygge på en politisk vægtning og vurdering:

"F.eks. tegner kemikalier til rensning af spildevandet sig for en ret stor andel af den samlede udledning i klimaregnskabet. Klimamæssigt skal vi altså sænke vores forbrug af fældningskemikalier. Gør vi det, vil det dog koste i spildevandsafgifter og på miljø siden, fordi vi i så fald vil udlede mere fosfor. Hvad der er godt for klimaet og økonomien, er derfor ikke nødvendigvis altid godt for miljøet."

Energi den største klimasynder

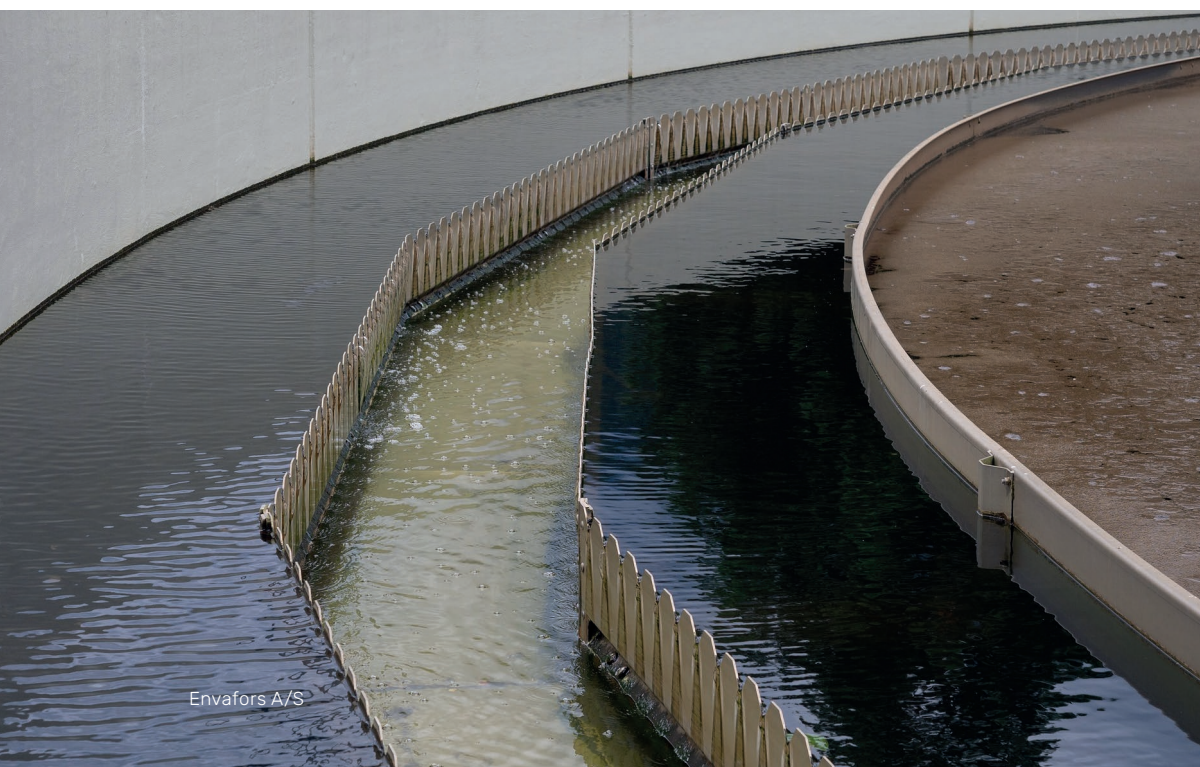
Siden Parisaftalen blev vedtaget i 2015, hvor det blev besluttet, at EU-medlemslandene skulle reducere emissionerne med mindst 55% og blive energi-

og klimaneutrale senest i 2030, har vandsektoren været et særligt fokusområde, fortæller Mette Brynjolf Jepsen, der er specialist i klima og energi hos Krüger, og som har hjulpet spildevandsafdelingen med klimaregnskabet:

"Det særlige fokus på vandsektoren har betydet, at vandsektoren er rigtig langt fremme ift. at reducere emissionerne sammenlignet med andre sektorer. Noget, der også hænger sammen med, at der i vandsektoren har været mange lavthængende frugter, hvor det har været nemt at reducere emissionerne."

Et eksempel, hun giver, er energiudledningen. Energi udgør i dag ca. halvdelen af de samlede udledte emissioner i klimaregnskabet for Envafor's spildevandsafdeling i Næstved, hvor energien bruges til at drive de mange rensningsanlæg. Et højt energiforbrug er derfor uundgåeligt, men ikke desto mindre et område, hvor spildevandsselskaberne kan reducere stort i CO₂-udledningen ved f.eks. at producere og genanvende energi:

"Alene det, at emissionsfaktoren på produktion af el er faldet med ca. 90% siden 1990, hvilket er året, vi sammenligner os med ift. Parisaftalen, betyder, at vi kan dokumentere en kraftig reduktion i emissioner udledt af Envafor's spildevandsafdeling i Næstved sammenlignet med i dag."

Envafors på skoleskemaet

Interessen for en karriere i forsyningsbranchen skal komme grundlæggende tidligt, hvilket deltagelse til uddannelses- og karrieredage skal bidrage til.

Elektrikere, ingeniører og bæredygtighedsspecialister er nogle af de jobs, der bliver den største efterspørgsel på i fremtiden, fastslår talrige undersøgelser og rapporter om fremtidens arbejdsmarked.

Forsyningsbranchen er derfor nødt til at skride til handling allerede nu, hvis vi skal sikre os kvalificeret arbejdskraft i fremtiden, udtaler Jan Østerskov, direktør i Envafors i Slagelse.

I efteråret har Envafors derfor flere gange været at finde til uddannelsesdage i både Slagelse- og Næstved Kommuner, hvor de unge uddannelsessøgende har haft mulighed for at blive klogere på, hvilke job- og karrieremuligheder forsyningsbranchen kan tilbyde.

“Uddannelsesdage som disse er en unik mulighed for at udbrede kendskabet til nogle af de mange spændende projekter, som de unge kan blive en del af både i driften og ift. den grønne omstilling, hvis de gør karriere i forsyningsbranchen”, fortæller Jan Østerskov, der samtidigt ser uddannelsesdagene som en oplagt anledning til at gøre reklame for elev- og lærepladser i Envafors:

“Vi lever en lidt skjult tilværelse i forsyningsbranchen. Så det handler selvfølgelig også om at åbne de unges øjne for hvor spændende og alsidig, en karriere i forsyningsbranchen kan være – samt ikke mindst gøre dem opmærksomme på, at vi alle er ilde set, hvis vi en dag ikke har nogen, der vil arbejde med at sikre, at vi har el i kontakten, vand i hanen og varme i radiatoren. De er faktisk helt uundværlige”.

Efter deltagelsen til SUK-festival i Slagelse og Naturfagsdag i Bonbon-Land vil Envafors også være at finde til Job- og Uddannelsesmesse i Næstved d. 8. februar 2024, hvor nysgerrige endnu engang får mulighed for at blive klogere på karrieremulighederne i forsyningsbranchen.

Slagelse

DNA fra smådyr sladrer om vandkvaliteten

Nye analysemetoder baseret på DNA-sekventering af smådyr gør det muligvis nemmere at vurdere den økologiske tilstand i åer og vandløb.

Spørgsmålet, om hvordan spildevandsudledningen påvirker vandløb og havmiljøet, har været ofte diskuteret de senere år. Særligt har der været fokus på at finde ud af, hvor spildevandet kan udledes med mindst mulige påvirkning af recipienten (område hvori det rensede spildevand ledes tilbage ud i naturen), så der kan tages hensyn til at begrænse eller helt stoppe udledningen i vandløb, der er særligt udsatte.

Nyeste skud på stammen ift. at identificere særligt udsatte vandløb er eDNA (også kaldet miljø-DNA), hvor man analyserer koncentrationen af DNA fra organismer i vandløbet med henblik på at vurdere vandets tilstand. Sådan fortæller Natascha Kock Larsen, der er biolog og projektansvarlig for eDNA-projektet i Envafors' spildevandsafdeling i Slagelse.

Projektet kører på sit andet år og er lavet i samarbejde med Aalborg Universitet, NIRAS og DMR. Formålet med projektet er at undersøge, om det er muligt at bruge den nye metode til at kortlægge spildevandspåvirkningen af biodiversiteten i vandløbene.

Ved at undersøge udviklingen i områderne nær recipienterne er det nemmere at udarbejde en prioriteringsliste over, hvor der kan være behov for at afsætte penge til nye overløb, fortæller Natascha Kock Larsen og fortsætter:

"Sparkeprøver, som man i dag bruger til at undersøge vandets økologiske tilstand, er en tung ressourcekrævende opgave, som kun lader sig gøre på bestemte årstider. Med eDNA håber vi at have fundet en metode, som ikke alene er hurtigere, men som også kan lade sig gøre hele året rundt."

I den nye metode med eDNA kan en hurtig vandprøve analyseres på et laboratorium, hvilket står i skærende kontrast til sparkeprøven, der af Miljøstyrelsen er udpeget som den standardiserede metode til at undersøge vandets økologiske tilstand. Her skal man – som navnet antyder – ned i selve vandløbet og sparke forsigtig i bunden, hvilket gør det muligt at opsamle smådyr i en medbragt net.

Mens forsøgsperioden står på, vil begge metoder blive taget i brug, når vandløbets tilstand måles otte gange over en etårig periode. Målet er her at undersøge, om resultaterne fra de to metoder er sammenlignelige, og om eDNA kan erstatte sparkeprøver i fremtiden. Når resultaterne fra vandprøverne skal analyseres, gøres det i dag med udgangspunkt i DVFI (Dansk Vandløbs Fauna Indeks). Her kræver det dog, at man ved, hvad man leder efter, fortæller Natascha videre:

”Det, vi særligt er på udkig efter, er en række indikatorer på bunden af vandløbene. F.eks. ved vi, at høje forekomster af DNA fra vårfluelarver bevidner om, at vandet er i en god økologiske tilstand, mens høje forekomster af myggelarver er et tegn på en mindre god tilstand”.

eDNA-projektet er støttet af MUDP under Miljøministeriet og udløber i 2024. Både resultaterne og de anvendte metoder i testforløbet har dog været yderst lovende, fortæller Natascha Kock Larsen, der håber på at kunne fortsætte arbejdet med eDNA også efter projektets afslutning.

Hvad er en sparkeprøve?

Sparkeprøven er af Miljøstyrelsen udpeget som den officielle måde at undersøge den økologiske tilstand af vandløb på. Sparkeprøven udføres på følgende måde:

Udføreren af sparkeprøven stiller sig forsigtigt i vandløbet med ryggen mod vandstrømmen. Den ene fod trækkes ca. 40 cm bagud langs bunden af vandløbet, hvilket graver smådyr og planter fri, som fanges i et net foran sparkeren.

Sparket gentages på sparkerens nye position indtil tilstrækkeligt med smådyr og planter er indsamlet til at kunne fortælle om vandløbets økologiske tilstand.

Institut for Agroøkologi, Flakkebjerg vinder Sydbank og Envafor's Klima- og Miljøpris 2023

Vinderen af Sydbank og Envafor's Klima og Miljøpris 2023 gik til Institut for Agroøkologi i Flakkebjerg.

Foran flere hundrede fremmødte til Slagelse Erhvervs Award 2023 modtog lektor og sektionsleder René Gisum fra instituttet den fornemme pris til store klapsalver blandt de fremmødte.

Her fik de udover diplommet overrakt et keramisk kunstværk fra Guldaldergård i Skælskør og det "grønne bevis" i form af et træ til udplantning og minde for eftertiden. Prisen blev overrakt af filialdirektør fra Sydbank i Slagelse Lars Fischer Rasmussen og administrerende direktør i Envafor Henrik Birch.

Forskning i fremtidens landbrug

Institut for Agroøkologi, Flakkebjerg modtog prisen som en anerkendelse af deres forskning i fremtidens landbrug. Gennem forsøg med præcisions-sprøjtning er instituttet nået langt i forhold til at reducere brugen af pesticider i landbrugsproduktionen, hvilket har sikret en mere bæredygtig plantebeskyttelse og dermed også rent drikkevand til fremtidige generationer.

Foruden forsøgene med præcisions-sprøjtningen har instituttet også forsket i dyrkningen af landbrugsjord i kombination med solceller på de dyrkede arealer. Hertil kommer et bidrag til et større landsdækkende overvågningsprogram, hvor konsekvenserne af pesticiders udvaskning i grundvandet undersøges nærmere.

De øvrige nominerede til Klima- og Miljøprisen var mejerigiganten Arla Foods Slagelse, der på forbilledlig vis genanvender varme fra produktionen og dermed reducerer sit samlede energiforbrug markant. Virksomheden BioTrans, der har specialiseret sig i

totallosninger inden for håndtering og genanvendelse af organisk affald, var den 3. nominerede.

Foruden Sydbank og Envafor's Klima- og Miljøpris blev yderligere seks priser uddelt hen over aftenen, som også bød på god underholdning fra blandt andre Shaka Loveless og POPlic Service. Årets konferencier var skuespiller og entertainer Rasmus Botoft i form af Else fra Rytteriet.

Vindere af Sydbank og Envafor's Klima- og Miljøpris (tidligere Sydbank og SK Forsynings' Klima- og Miljøpris)

- 2023 Institut for Agroøkologi Flakkebjerg
- 2022 Hashøj Biogas
- 2021 aNNeKs arkitekter
- 2019 Glænø Kalv & Co.

Lektor og sektionsleder René Gisum fra Institut for Agroøkologi, Flakkebjerg får overrakt keramiskskulpturen fra Guldaldergård. Fra venstre: Lars Fischer Rasmussen (filialdirektør for Sydbank i Slagelse) – René Gisum (lektor og sektionsleder på Institut for Agroøkologi) – Henrik Birch (i blå: adm. direktør for Envafor).

Foto: Jacob Compen Skjødt.